

Nieuwe technieken als genomie selection hebben volgens fokveehandelaar Harry Broekhuis de fokkerij niet op zijn kop gezet

Avonturier in de fokkerij

Naam	Harry Broekhuis
Leeftijd:	60
Functie:	handelaar in fokmateriaal
Beste koe ooit gefokt:	Broeks Madison (Shottle x Elsa)
Beste stier:	Flevo Genetics Snowman

Hij verkocht Broeks Betty voor 200.000 dollar, maar liep ook veel geld mis door het vroegtijdig sneuvelen van de stier Snowman.

Na meer dan 25 jaar als handelaar in hoogwaardig genetisch fokmateriaal kent Harrie Broekhuis het klappen van de zweep.

Zijn motto? 'Investeer pas als je er geld voor hebt.'

tekst **Inge van Drie**

An gespreksstof geen gebrek. Wie met Harry Broekhuis een gesprek aanknoopt over fokkerij is niet snel uitgepraat. In rap tempo passeren namen van koeien en stieren de revue en aan de lopende band dist hij anekdotes op uit zijn carrière als handelaar in fokmateriaal.

Thuis in Albergen kan Broekhuis in twee jongveestallen maximaal 85 pinken kwijt, liefst uit gerenommeerde koefamilies en met goede genoomfokwaarden. Kort voor het kalven verhuizen de vaarzen naar Wilma en Louis Oude Hesselink, die de dieren voor Broekhuis melken.

Een carrière als melkveehouder zat er voor Broekhuis zelf niet in. Fysieke problemen belemmerden de boerenzoon. 'Ik was een fanatiek voetballer en al op mijn zestiende ben ik voor het eerst aan mijn knieën geopereerd.' Broekhuis werd loodgieter en schoorde zich later om tot boekhouder. Maar het bloed kroop waar het niet gaan kon. De koeien bleven trekken. 'Op de fokveedag in Saasveld hoorde ik dat een boer op zoek was naar vijf rietjes Triple Threat. Die zouden hem 75 gulden per stuk kosten, terwijl de gangbare prijs eigenlijk 25 gulden was. Daar zat handel in, realiseerde ik me.' Niet veel later richtte hij Broekhuis Vee op. In eerste instantie deed hij dat naast zijn baan als boekhouder, maar in 1989 stapte hij helemaal over.

Voor 200.000 dollar verkocht

Rekenen kan Broekhuis als oud-boekhouder als de beste, maar al dat papierwerk dat bij de handel in fokmateriaal hoort? Het is niet zijn favoriete klus. 'Het mooiste aan dit werk zijn de contacten met mensen, het sluiten van mooie deals en het zoeken van avontuur', zo somt Broekhuis op. Zo had hij samen met Jacob Bear-da de stier Flevo Genetics Snowman (O Man x Broeks MBM Elsa) in zijn bezit. 'We hebben wat met die stier lopen leuren. Geen enkele ki wilde hem hebben. Uiteindelijk kwam hij in Duitsland terecht, waar hij in de wachtperiode sneuvelde. Er waren maar 1300 rietjes.' In 2010 brak de

OManzoon door met hoge fokwaarden en inmiddels kalven zijn dochters uit de fokperiode af. 'Ze geven verschrikkelijk gemakkelijk melk. Ik ben ervan overtuigd dat Snowman straks weer de nummer één wordt. Als hij niet was gesneuvelde, had ik een paar miljoen meer gehad.'

Broekhuis constateert het nuchter; hij kent beide kanten van de medaille. Zo verkocht hij Broeks Betty – een dochter van Snowman – voor 200.000 dollar aan een Canadees fokkerssyndicaat. Uit Broeks Betty fokte hij Broeks Plabet (v. Planet), die hij eveneens voor een fiks bedrag verkocht. 'Natuurlijk, geluk speelt in de fokkerij ook een rol, maar je moet wel weten waar je mee bezig bent. Je kunt beter vijf dieren van 4000 euro ko-

'Ik zeg vaak tegen jonge boeren: koop alleen een duur beest als je het geld hebt'

pen dan één van 20.000 euro. Er is niks mis mee als je tachtig koeien hebt waarvan één of twee dure koeien, maar als melkveehouder moet je wel met melken je geld verdienen.'

Investeer pas als je geld te besteden hebt, is nog zo'n motto van Broekhuis. 'Ik zeg altijd tegen jonge boeren: "Koop alleen een duur beest als je het geld ervoor hebt." Ik koop wat ik kan betalen. Als ik in Amerika een dier koop, betaal ik direct. Amerikanen vinden dat mooi.'

Niet dat hij geen risico's neemt. 'De handel in fokmateriaal zie ik als een spel, een spel dat ik goed ken. Ik zoek de risico's best op. Gevoelsmatig zoek ik naar het dier waar ik het beste aan kan verdienen en vaak zijn dat de duurste. Maar ik heb bijvoorbeeld nog nooit aandelen ge-

had. Daar heb ik zelf geen invloed op.' De duurste aankoop van Broekhuis was er een van 90.000 dollar. 'Dat was een Mountaindochter geloof ik. Tom Kestell – bij hem stal ik mijn Amerikaanse dieren – kocht zich meteen voor de helft in. We hadden dat dier, zo bleek achteraf, al in de eerste poeling terugverdiend.'

Broekhuis kan zich de inzet van zijn eerste embryo's nog goed herinneren. 'Ik bleef maar kijken of de dieren tochtig werden. Nu zet ik vaker duurdere embryo's in dan toen, maar ik slaap er niet minder om als er een terugkomt. Ik vind het nog wel jammer, maar ik weet dat het bij het ondernemerschap hoort.'

In al die jaren dat hij actief is in de fokkerij, is er eigenlijk niet zoveel veranderd, constateert Broekhuis, ook niet door nieuwe technieken als genomische selectie. 'Als je tweeduizend stieren test, valt nog steeds een grote groep door de mand, blijft een klein groepje op hetzelfde niveau en steken een paar stieren er bovenuit.'

Jacht op allerhoogste genetica

Wat volgens Broekhuis wel veranderd is, is de snelheid in de fokkerij. 'Vroeger kende ik van elke stier de vader en de moeder. Nu niet meer. Ik vraag het levensnummer en bekijk het 's avonds achter de computer. Maar misschien heeft dat ook gewoon met de leeftijd te maken, grapt Broekhuis, om serieus te vervolgen: 'Ki-organisaties zijn wel meer dan ooit op zoek naar het hoogste dier. Ze zoeken allemaal naar dieren met 2500 GTPI. Een vaars met 88 punten en 2100 GTPI wordt momenteel gewoon ingezet als ontvangster. Eerlijk is eerlijk, ik doe zelf ook mee aan die jacht op dieren met de allerhoogste genetica. Maar op termijn is er vast ook weer meer oog voor fraaie dieren met een iets minder hoge genetische waarde. Genomics vertellen alleen de waarde van het dier op dat moment, maar niks over wat het dier doorgeeft aan de volgende generatie. Zo scoort Broeks Elsa nu 1600 GTPI, terwijl haar zoon Snowman op 2200 GTPI staat. Bij een dier met een hoge GTPI heb je alleen meer kans op een nakomeling met een hoge GTPI.'

Als het aan Broekhuis ligt, stopt hij voorlopig nog niet. 'Zo lang als ik kan, ga ik door. Ik doe het met plezier. Nog elke keer als ik een paring bedenken, ben ik nieuwsgierig wat eruit komt.' |